

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4101-12-01/2012
P/12/178

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/178 – Utrzymanie terenów nieruchomości gruntowych w aspekcie walorów krajobrazowych i estetycznych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.
Kontroler	Stanisław Jarzyna, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82358 z dnia 20 sierpnia 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie, 35 – 959 Rzeszów, ul. Legionów 20, zwany dalej „Oddziałem”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiesław Kaczor, dyrektor Oddziału, od dnia 1 kwietnia 2007 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W kontroli ustalono, że stan zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej na terenach administrowanych przez Oddział, obejmujących krajowe drogi publiczne, w aspekcie walorów krajobrazowych i estetycznych, należy ocenić jako prawidłowy. Przeprowadzone oględziny wybranych odcinków Dróg Krajowych (DK) Nr 77, Nr 9 i Nr 84, potwierdziły, że administrowane tereny oraz zlokalizowane na nich urządzenia związane z organizacją ruchu drogowego, były utrzymane w porządku i czystości, tereny zieleni towarzyszące ulicom i placom, znajdującym się w ciągu dróg krajowych były zadbane a rosnące na nich drzewa i krzewy były przycięte, trawniki skoszone i niezaśmiecane, usytuowanie tablic i urządzeń reklamowych nie powodowało pogorszenia widoczności i było zgodne z obowiązującymi zasadami.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób rozliczenia rzeczowego i finansowego oraz sposób organizacji prac związanych z utrzymaniem terenów w granicach pasa drogowego, będący wynikiem realizacji umów zawartych przez Oddział z jednostkami świadczącymi usługi w zakresie bieżącego utrzymania dróg, w tym estetyki. Ustalone w tych umowach warunki finansowe oraz wymogi w zakresie jakości usług zabezpieczały interes publiczny.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że na obniżenie oceny pozytywnej wpłynęły: stwierdzone w trakcie oględzin przypadki złego lub niezadawalającego stanu technicznego odwodnienia dróg, który na odcinkach dróg poddanych

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

ogłędzinom uniemożliwiał lub utrudniał odprowadzanie wód opadowych i wymagał przebudowy albo odmulenia. Ponadto, w kontroli stwierdzono pojedyncze przypadki nieterminowego załatwiania wniosków wpływających do Oddziału.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stan zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej na terenach administrowanych.

1.1 Stan zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej na terenach administrowanych przez zarządców dróg publicznych w aspekcie walorów estetycznych i krajobrazowych.

Opis stanu
faktycznego

W toku kontroli przeprowadzono oględziny 3 odcinków dróg krajowych zarządzanych przez Oddział, zgodnie z założeniami programu kontroli. Do oględzin wybrano:

- odcinki DK nr: 77 – od km 85+765 do km 115+000, nr 9 od km 255+000 do km 278+600, nr 84 od km 0+000 do km 20+600, tj. o łącznej długości 73,435 km, co stanowiło 10,21% długości dróg krajowych administrowanych przez Oddział (719 km – zgodnie z programem kontroli),
- z próby wyłączono odcinki, które były remontowane/przebudowywane w latach 2010 – 2012,
- w doborze próby uwzględniono odcinki, które w ostatniej ocenie SOPO, z maja 2012 r., uzyskały oceny: 2 – stan techniczny zły oraz 3 – stan techniczny niezadawalający, których łączna długość, na każdym odcinku dróg poddanych oględzinom, nie przekraczała wskaźnika 20% całej próby,
- odcinki dróg poddane oględzinom obejmowały odcinki, na których dokonywane były prace pielęgnacyjne, porządkowe, remontowe i konserwacyjne, zafakturowane i zapłacone w okresie od czerwca 2012 r. do dnia kontroli, na podstawie 4 faktur, wystawionych przez wykonawców tych robót, zaś obszar ujęty w tych fakturach, nie przekraczała 50% powierzchni w badanej próbie.

(dowód: akta kontroli str. 4-19)

Przeprowadzone, w dniach: 3 – 5 września 2012 r., oględziny ww. odcinków dróg krajowych wykazały, że:

- poddane oględzinom odcinki dróg krajowych były utrzymane w czystości – pobocza i rowy po obu stronach jezdni na całej szerokości pasa drogowego były wykoszone, usunięto wszystkie samosiejki drzew i krzewów, widoczne było rozgraniczenie pomiędzy terenem administrowanym przez Oddział, a przylegającymi do niego nieruchomościami. Znaki drogowe oraz słupki prowadzące, zarówno po stronie prawej jak i stronie lewej dróg, były czyste. Kratki ściekowe wraz z odpływami były czyste i umożliwiały odpływ wody. Ogródzenia usytuowane w miejscowości Dukla, przy DK nr 9 były czyste i pomalowane;
- usytuowane przy drogach tablice i urządzenia reklamowe, nie przesłaniały widoczności drogi i nie były umieszczone w bliskich odległościach od skrzyżowań, co dotyczyło także tablic i urządzeń reklamowych usytuowanych poza granicami

pasów drogowych. Na poddanym oględzinom odcinku DK nr 9, która jest drogą międzynarodową, nie stwierdzono występowania reklam;

- tereny zieleni towarzyszące ulicom i placom, znajdującym się w ciągu DK nr 77 w mieście Leżajsk oraz w ciągu DK nr 9 w mieście Dukla, były zadbane, rosące przy nich drzewa i krzewy były przycięte, trawniki skoszone i niezaśmiecane;

- zakres zrealizowanych prac pielęgnacyjnych, porządkowych i remontowo-konserwacyjnych był zgodny z zakresem uwidocznionym w wybranych do kontroli 4 fakturach, wystawionych w okresie od 11 do 15 czerwca 2012 r. i zapłaconych do dnia rozpoczęcia kontroli. Jakość tych prac nie budziła zastrzeżeń;

- na poddanych oględzinom odcinkach dróg krajowych nie występowały obiekty małej architektury;

- stan poboczy i odwodnienia odcinków dróg poddanych oględzinom, był zadawalający lub dobry. Występowały odcinki dróg, wymienione niżej, na których stan poboczy i odwodnienia był zły lub niezadawalający.

(dowód: akta kontroli str. 4-17)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Na odcinkach DK nr 77 stan poboczy i odwodnienia był niezadawalający lub zły – po stronie prawej drogi, na odcinkach przekraczających łącznie długość 1,6 km występowały rowy, których stan uniemożliwiał lub utrudniał odprowadzanie wody i wymagał przebudowy, na odcinkach o długości ok. 2 km rowy wymagały odmulenia. Po stronie lewej drogi – odcinki rowów wymagające przebudowy stanowiły ok. 700 mb, zaś rowy zamulone – ok. 2 km. Odcinki, na których stwierdzono powyższy stan dotyczyły m.in. lokalizacji:

- po stronie prawej – przebudowa: km: 92+000 – 92+800, 112+000 – 112+800, odmulenie: km: 91+400 – 91+900, 96+100 – 96+200, 112+600 – 113+400, 114+200 – 115+000,

- po stronie lewej – przebudowa: km: 92+100 – 92+200, 96+000 – 96+100, 113+300 – 113+400, 113+900 – 114+200, odmulenie: km: 96+500 – 96+900, 112+000 – 112+900, 113+300 – 113+900, 114+200 – 114+500.

Przy odcinkach DK nr 77 występowały zaniżone (od 5 cm do 15 cm) i skoleinowane pobocza, wymagające uzupełnienia, co dotyczyło m.in. lokalizacji: od km 92+000 do 92+700, 113+600 do 113+700 - strona lewa, od km 91+300 do 91+500, 91+800 do 91+900, 113+700 do 114+000 – strona prawa.

2. Na odcinku Drogi Krajowej Nr 77, od km 86+000 do km 90+000, w rowach i na poboczach znajdowały się pojedyncze, nieuprzątnięte śmieci, tj. plastikowe torby reklamowe, butelki plastikowe, puszki po napojach, papiery i inne.

3. Stan poboczy i odwodnienia odcinków DK nr 9 był zły lub niezadawalający. Po stronie prawej drogi, na odcinkach przekraczających łącznie długość ok. 2,5 km występowały rowy, których stan uniemożliwiał lub utrudniał odprowadzanie wody i wymaga przebudowy, na odcinkach o łącznej długości ok. 1 km istniejące rowy były częściowo zamulone. Po stronie lewej drogi – odcinki rowów wymagające przebudowy stanowiły ok. 2 km, zaś rowy wymagające odmulenia – ok. 1 km. Odcinki, na których stwierdzono powyższy stan dotyczyły m.in.:

- po stronie prawej – przebudowa: km: 255+000 – 255+800, 276+700 – 277+200, 278+300 – 278+700, odmulenie: km: 259+200 – 259+700, 274+400 – 274+600,

- po stronie lewej – przebudowa: km: 255+100 – 255+200, 262+300 – 263+200, 263+800 – 264+400, 276+600 – 276+900, odmulenie: km: 255+200 – 255+800, 265+200 – 265+400.

Wzdłuż DK nr 9 występowały odcinki z zaniżonymi (od 5 cm do 15 cm) i skoleinowanymi poboczami, wymagające uzupełnienia.

4. Na poddanych oględzinom odcinkach DK nr 84 stan poboczy i odwodnienia drogi, był zły lub niezadawalający. Po stronie prawej drogi, na odcinkach przekraczających łącznie długość ok. 2,5 km występowały rowy, których stan utrudniał odprowadzanie wody i wymaga przebudowy, na odcinkach o łącznej długości ok. 3 km istniejące rowy były częściowo zamulone. Po stronie lewej drogi – odcinki rowów wymagające przebudowy stanowiły ok. 0,5 km, zaś rowy wymagające odmulenia – ok. 3,5 km. Odcinki, na których stwierdzono powyższy stan dotyczyły m.in.:

- po stronie prawej – przebudowa: km: 5+000 – 5+600, 8+400 – 9+000, 13+000 – 13+700, odmulenie: km: 3+300 – 4+200, 5+600 – 6+200, 7+900 – 8+300,

- po stronie lewej – przebudowa: km: 8+500 – 8+600, 19+300 – 19+400, odmulenie: km: 4+300 – 5+800, 7+900 – 9+700, 10+400 – 10+500.

Podobnie jak w przypadkach dróg wymienionych wyżej stwierdzono odcinki z zaniżonymi (od 5 cm do 15 cm) i skoleinowanymi poboczami, wymagające uzupełnienia.

(dowód: akta kontroli str. 4-17)

Zgodnie z zarządzeniem Nr 5 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 22 lutego 2008 r., wprowadzającego SOPO, w maju 2012 r. Oddział dokonał ostatniej oceny stanu poboczy i odwodnienia dróg. Wg danych zawartych w tej ocenie łączna długość rowów położonych wzdłuż odcinków dróg krajowych administrowanych przez Oddział, wymagających przebudowy wynosiła 54,4 km (tj. 7,6% długości ogółem), zaś długość rowów wymagających odmulenia wynosiła 192 km (26,7% długości ogółem). Kryteriami oceny elementów systemu odwadniania były:

- dla oceny 2 (stan techniczny zły) – elementy odwodnienia zasypane, przepusty przerwane, zamulenie powyżej 30% wysokości przekroju, rowy zarośnięte krzakami lub drzewami, brak odpływu wody z rowu, rynny odprowadzające niedrożne lub z uszkodzonymi elementami konstrukcyjnymi, studzienki kanalizacyjne zamulone lub zasypane, wypusty studzienek kanalizacyjnych zawyżone,

- dla oceny 3 (stan techniczny niezadawalający) – nieregularna linia odwadniania, rów częściowo zamulony, przepusty zamulone z warstwą namułu do 15% wysokości przekroju, rynny odprowadzające zasypane, zarośnięte chwastami.

(dowód: akta kontroli str. 20-22)

Osobami odpowiedzialnymi za stan techniczny odwodnienia dróg są Kierownicy Rejonów. Z wyjaśnień złożonych przez Kierowników Rejonów w: Jarosławiu z siedzibą w Żurawicy, Krośnie i Lesku wynika m.in., że główną przyczyną, która wpływa na zły lub niezadawalający stan techniczny odwodnienia przy niektórych odcinkach dróg krajowych poddanych oględzinom, są niewystarczające – w stosunku do potrzeb – środki finansowe przeznaczane na bieżące utrzymanie dróg. Większość z tych środków przeznacza się na zimowe utrzymanie dróg, następnie na prace związane z zapewnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym na utrzymanie nawierzchni i oznakowania. Taka sytuacja zmusza do ciągłego wyboru - przy podziale środków - czy środki przeznaczyć na

prace mające bezpośredni związek z bezpieczeństwem ruchu drogowego czy na estetykę dróg. Prace związane z odwodnieniem są w pierwszej kolejności wykonywane tam, gdzie stan odwodnienia ma bezpośredni wpływ na trwałość konstrukcji drogi.

(dowód: akta kontroli str. 23-26)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Zasady i warunki zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej oraz sposób ich wdrażania.

2.1. Zasady lub standardy zagospodarowania i utrzymania terenu pasa drogowego z wyłączeniem jezdni.

Opis stanu
faktycznego

W dniu 5 lutego 2007 r. do Oddziału wpłynęło pismo: GDDKiA-BZ.1.1am-4200/ /06, w którym Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) poinformowała, że w związku z koniecznością oszacowania kosztów dostosowania sieci drogowej do założonych standardów i średniorocznych kosztów ich utrzymania, prosi o przysłanie informacji na ww. temat w podziale na poszczególne standardy i elementy drogi, zgodnie z załączonym wzorem tabeli. W „Standardach wybranych elementów dróg” opisano wymagania dotyczące: terminów remontów częściowych nawierzchni, oznakowania poziomego oraz zieleni, w podziale uwzględniającym 3 standardy dróg krajowych, które wyszczególniono w załączniku do pisma. W przypadku zieleni określono, że w standardzie:

- I – trawa może mieć maksymalną wysokość 15 cm a koszenie odbywać się powinno na całej szerokości pasa drogowego,
- II – maksymalna wysokość trawy 20 cm, koszenie minimum na koronie drogi i wewnętrznej skarpie rowu, a minimum 1 raz w roku – koszenie całego pasa drogowego,
- III – maksymalna wysokość trawy to 20 cm, koszenie minimum korony drogi.

Do poszczególnych standardów zaliczono następujące odcinki dróg krajowych podległych Oddziałowi:

- I – DK Nr 4, DK Nr 9,
- II – DK Nr 19, DK Nr 28 – odcinek od Zatora do Sanoka, DK Nr 77 – odcinki od Lipnika do Niska oraz od Radymna do Przemyśla, DK Nr 84,
- III – DK Nr 28 – odcinek od Sanoka do Przemyśla, DK Nr 77 – odcinek od Niska do Jarosławia.

Powyższe standardy – do czasu niniejszej kontroli – nie zostały przyjęte do stosowania w formie zarządzenia Dyrektora GDDKiA.

(dowód: akta kontroli str. 27-29)

Zarządzeniem Nr 66 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 14 listopada 2011 r. wprowadzono w życie katalog robót finansowanych ze

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

środków na utrzymanie sieci dróg dla których zarządcą jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad. Zgodnie z treścią tego zarządzenia do robót związanych z estetyką, finansowanych ze środków na utrzymanie dróg, zaliczono:

- mycie znaków pionowych, ekranów akustycznych, wygrodzeń betonowych, barier i poręczy oraz montaż nowych barier i ogrodzeń łańcuchowych,
- malowanie podpór oznakowania pionowego, balustrad, barier, poręczy, ogrodzeń,
- pielęgnację lub wycinkę drzew i krzewów, usuwanie wiatrolomów, frezowanie pni,
- przeglądy zadrzewienia wraz z wyceną drewna,
- koszenie i sianie trawy,
- nasadzenia (drzewa, krzewy),
- utrzymanie czystości pasa drogowego, parkingów, MOP-ów, w tym opłaty za wysypisko,
- wymianę, uzupełnienie, remont urządzeń (wyposażenia) na parkingach.

W przypadku drogowych obiektów inżynierskich ze środków na utrzymanie dróg finansowane są roboty związane z utrzymaniem czystości, tj.: mycie, czyszczenie całego obiektu inżynierskiego (obektu mostowego, obudowy tunelu/przejścia podziemnego, konstrukcji oporowej), poszczególnych elementów wyposażenia obiektu inżynierskiego, utrzymanie drożności elementów odwodnienia obiektu inżynierskiego, utrzymanie czystości powierzchni podmostowej oraz stożków i skarp, koszenie traw i wycinka krzewów i samosiejek, usuwanie z dna koryta rzeki/cieku zalegających pni, gałęzi i kamieni itp., mogących powodować spiętrzenie wody pod obiektem mostowym/w przepuszcie, odmulenie przepustów o średnicy nie mniejszej niż 150 cm.

(dowód: akta kontroli str. 30-46)

Szczegółowe zasady i warunki dotyczące utrzymania czystości i porządku, pielęgnacji zieleni, określone są w treści umów na wykonanie robót i usług dotyczących powyższego zakresu, zawieranych przez Oddział z ich wykonawcami. Ustalenia w ww. zakresie przedstawiono w punkcie 3.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Oddział nie posiada własnych, wewnętrznych lub wprowadzonych przez GDDKiA zasad i standardów zagospodarowania i utrzymania terenu pasa drogowego z wyłączeniem jezdni, w zakresie dotyczącym sytuowania obiektów małej architektury oraz sytuowania tablic i urządzeń reklamowych. Z wyjaśnień Pani Cecylii Bryl, zastępcy naczelnika Wydziału ds. Uzgodnień Oddziału wynika m.in., że Oddział stosuje zasady dotyczące sytuowania obiektów małej architektury i lokalizacji reklam, które są określone w przepisach powszechnie obowiązujących, tj. m.in. w ustawach z dnia: 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2010 r. Nr 243 poz. 1623 ze zm.), 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.), 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.) oraz w wydanych na ich podstawie rozporządzeniach wykonawczych, np. w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 lutego 1996 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych z drogami publicznymi i ich usytuowanie (Dz. U. z 1996 r. Nr 33, poz. 144 ze zm.). Ponadto, Oddział kieruje się wytycznymi zawartymi w pismach GDDKiA dotyczącymi np. tablic informacyjnych przeznaczonych do wskazania dojazdów do punktów obsługi i dystrybucji urządzeń poboru opłat VIABOX, które uznawane są za urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogami, w związku z czym mogą być ustawiane na drogach bez

konieczności uzyskiwania zezwoleń, na lokalizację urządzeń obcych w pasie drogowym (pismo GDDKiA z dnia 20 stycznia 2011 r.) oraz w sprawie plakatów i haseł wyborczych, ustawianych w pasie drogowym, które należy traktować jak reklamy zdefiniowane w art. 4 pkt 23 ustawy o drogach publicznych (pismo GDDKiA z dnia 28 września 2005 r.). Zgodnie z Europejską Umową o Głównych Drogach Ruchu Międzynarodowego (AGR) załącznik nr II – w pasach dróg międzynarodowych nie dopuszcza się lokalizacji reklam. Powyższe, w przypadku dróg zarządzanych przez Oddział, dotyczy DK nr 4 i DK nr 9.

(dowód: akta kontroli str. 47-57)

Urządzenia reklamowe są sytuowane w pasach dróg krajowych odpłatnie, zgodnie z decyzjami wydawanymi przez Oddział, po wydaniu decyzji na zajęcie pasa drogowego przez Rejon na czas ustawienia reklamy. Zasady wydawania tych decyzji zawarte są w „Księdze Zarządzania Procesami”, opracowanej w Oddziale w 2008 r. W myśl ww. zasad wszczęcie postępowania następuje z chwilą złożenia przez klienta wniosku do Oddziału lub z urzędu. Wniosek, po zarejestrowaniu, zostaje skierowany do Wydziału Uzgodnień, w którym następuje analiza formalna dokonywana przez pracownika merytorycznego. Po jej dokonaniu, gdy wniosek spełnia wymogi formalne, dokonywana jest analiza merytoryczna, której celem jest przygotowanie projektu rozstrzygnięcia w sprawie. W zależności od treści wniosku oraz obowiązujących przepisów, treść rozstrzygnięcia może posiadać formę: opinii, uzgodnienia, postanowienia lub decyzji. W niektórych przypadkach może zachodzić konieczność złożenia dodatkowych wyjaśnień, dostarczenia dodatkowych dokumentów, zasięgnięcia opinii innych wydziałów, Rejonów lub innych jednostek. Przygotowany projekt rozstrzygnięcia przekazywany jest do akceptacji właściwemu przełożonemu a następnie do podpisu przez Dyrektora Oddziału lub zgodnie z kompetencjami przez Kierowników Rejonów. Sprawy związane z nielegalnym zajęciem przez reklamy pasa drogowego prowadzone są przez Rejony

(dowód: akta kontroli str. 47-57)

Przeprowadzone, w dniach: 3 – 5 września 2012 r., oględziny wybranych odcinków DK nr 9, nr 77 i nr 84, potwierdziły, że zasady dotyczące utrzymania czystości i porządku, pielęgnacji terenów zieleni oraz sytuowania tablic i urządzeń reklamowych, wynikające z przedstawionych wyżej przepisów oraz zawartych umów, były przestrzegane. Na poddanych oględzinom odcinkach dróg nie były sytuowane obiekty małej architektury.

(dowód: akta kontroli str. 4-17)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Przeprowadzone, w dniu 3 września 2012 r., oględziny odcinka DK nr 77 od km 85+765 do km 115+000, Nowa Sarzyna – Wólka Pełkińska, wykazały, że w lokalizacji od km 86+000 do km 90+000, stwierdzono występowanie pojedynczych nieuprzątniętych śmieci, tj. plastikowych toreb reklamowych, butelek plastikowych, puszek po napojach, papierów i innych nieczystości, znajdujących się wzdłuż drogi, w rowach i na poboczach. Utrzymanie czystości na wyżej wymienionej DK nr 77 realizowane jest w ramach umowy nr 28/14/154/2011 z dnia 18 października 2011 r., wykonawca – Zakład Budowy Dróg i Transportu Stanisław Babiś w Leżajsku przy ul. Mickiewicza 57/8. Jak wyjaśnił kierownik Rejonu w Jarosławiu Pan Jerzy Lechwacki, w okresie poprzedzającym oględziny dokonano koszenia traw w pasie drogowym wraz z uprzątnięciem śmieci. Jednakże utrzymanie stałej czystości i porządku na tym odcinku jest trudne m.in. ze względu na to, że jest to obszar

niezabudowany i użytkownicy dróg pozbywają się na nim swoich śmieci, nie obawiając się reakcji np. ze strony mieszkańców.

(dowód: akta kontroli str. 4-9)

2.2. Nadzór zarządcy drogi nad jednostkami odpowiedzialnymi za utrzymanie pasa drogowego z wyłączeniem jezdni.

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Oddziału, wprowadzonym w życie zarządzeniem Nr 32 Dyrektora Oddziału z dnia 29 czerwca 2012 r. oraz poprzednio obowiązującymi Regulaminami Organizacyjnymi, realizacja zadań z zakresu utrzymania pasa drogowego z wyłączeniem jezdni została przypisana do obowiązków Wydziału Dróg, Wydziału Mostów oraz obowiązków Rejonów.

Z treści § 16 Regulaminu Organizacyjnego Oddziału wynika, że do zakresu działania Wydziału Dróg należy w szczególności: współpraca w opracowywaniu kierunków polityki Generalnej Dyrekcji w zakresie utrzymania i ochrony dróg, określanie potrzeb rzeczowych i finansowych w zakresie utrzymania dróg, analiza kosztów utrzymania dróg, kontrola, analiza i ocena stanu utrzymania dróg oraz kontrola stanu przygotowań do zimowego utrzymania dróg w Rejonach, kontrolowanie i opiniowanie technologii realizowanych robót utrzymaniowych, monitorowanie robót związanych z utrzymaniem dróg, podejmowanie działań związanych z wprowadzaniem nowych rozwiązań służących do utrzymania dróg, podział nakładów na bieżące utrzymanie dróg dla Rejonów Generalnej Dyrekcji.

W zakresie działania Wydziału Mostów mieściło się m.in. (§ 19 Regulaminu Organizacyjnego Oddziału): uzgadnianie wniosków i zaleceń oraz propozycji potrzeb do planów bieżącego utrzymania i remontów z przeglądów podstawowych i rozszerzonych prowadzonych przez Rejony, określanie potrzeb w zakresie bieżącego utrzymania drogowych obiektów inżynierskich oraz przygotowywanie danych do planów w tym zakresie, podział nakładów na bieżące utrzymanie dla Rejonów, opiniowanie wniosków o umieszczanie urządzeń obcych na drogowych obiektach inżynierskich, ustalanie warunków technicznych lokalizacji obiektów i urządzeń nie związanych z funkcjonowaniem drogi (urządzeń obcych) na drogowych obiektach inżynierskich, nadzór merytoryczny nad działaniami prowadzonymi przez Rejony w zakresie bieżącego utrzymania i remontów drogowych obiektów inżynierskich.

Do zadań Rejonów należy w szczególności (§ 22 Regulaminu Organizacyjnego Oddziału): dokonywanie objazdów i kontroli dróg pod względem stanu technicznego wszystkich elementów pasa drogowego, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (brd), drogowych obiektów inżynierskich, odwodnienia, stałego i tymczasowego oznakowania poziomego i pionowego dróg, wykonywanie robót interwencyjnych mających na celu zapobieganie i usuwanie zagrożeń wynikających ze stanu drogi, urządzeń brd i oznakowania, zbieranie i aktualizacja danych o drogach, drogowych obiektach inżynierskich, obiektach i urządzeniach obcych znajdujących się w pasie drogowym i jego otoczeniu, wykonywanie przeglądów dróg wymaganych przez przepisy ustawy *Prawo budowlane*, dokonywanie przeglądów bieżących, podstawowych i rozszerzonych drogowych obiektów inżynierskich oraz udział w wykonywanych przeglądach szczegółowych prowadzonych przez Oddział, utrzymanie zieleni przydrożnej, nadzór nad realizacją zleczanych w drodze przetargów robót utrzymaniowych, określanie potrzeb technicznych i finansowych w zakresie utrzymania dróg

i drogowych obiektów inżynierskich oraz brd, udział w komisjach odbioru robót prowadzonych przez Oddział, współpraca z Wydziałem Zamówień Publicznych w zakresie wykonywanych zadań, utrzymanie i obsługa sprzętu technicznego do utrzymania dróg, środków transportu i łączności, utrzymanie zaplecza techniczno-materiałowego, wydawanie w zakresie ustalonym przez Dyrektora Oddziału – na podstawie pełnomocnictwa Generalnego Dyrektora – decyzji administracyjnych w sprawach zajęcia pasa drogowego oraz kar za jego zajęcie, przywrócenia do stanu poprzedniego pasa drogowego, kar za wybudowanie lub przebudowę zjazdu bez zezwolenia, opiniowanie lokalizacji obiektów przy drogach, tj. ogrodzeń, reklam, wydawanie warunków dla projektowania chodników dla pieszych, oświetlenia ulicznego, realizacja zadań związanych z gromadzeniem danych oraz prowadzeniem działań w Systemie Oceny Stanu Poboczy i Odwodnienia Dróg SOPO, określonych w wytycznych SOPO, wykonywanie zadań w zakresie zamówień publicznych.

Zgodnie z § 21 Regulaminu Organizacyjnego w skład Oddziału wchodzi Rejony w: Jarosławiu z siedzibą w Żurawicy, Krośnie, Lesku, Nisku i Rzeszowie.

(dowód: akta kontroli str. 58-100)

Zadania dotyczące utrzymania dróg, określone w Zarządzeniu Nr 21 Dyrektora Oddziału z dnia 13 października 2011 r., wykonywane są także przez Kierowników Służby Liniowej. Do ich obowiązków w tym zakresie, należy w szczególności: kontrola utrzymania drogi (ogłędziny: jezdni, poboczy, chodników, elementów zabezpieczenia ruchu, rowów i urządzeń odwadniających i roślinności przydrożnej), udział w planowaniu robót letniego i zimowego utrzymania dróg, nadzór nad realizacją robót z zakresu letniego i zimowego utrzymania dróg oraz innych robót powierzonych przez Dyrektora Oddziału, wykonywanie robót o charakterze interwencyjnym w siłach własnych, od wykonania których zależy bezpieczeństwo użytkowników lub przejezdność, np. usunięcie lub oznakowanie wyboju, wiatrolomu, uzupełnienie brakującego oznakowania pionowego, itp. Ponadto, do obowiązków Kierownika Służby Liniowej w zakresie ochrony dróg należy: kontrola czynności mogących niszczyć drogę i jej urządzenia, zmniejszać trwałość oraz zagrażać bezpieczeństwu (m.in.: umieszczanie urządzeń niezwiązanych z gospodarką drogową, samowolne ustawianie znaków drogowych i urządzeń ostrzegawczo-zabezpieczających lub urządzeń zastępczych, umieszczanie tablic reklamowych, niszczenie rowów, skarp i nasypów, rozkopywanie drogi, zwężanie pasa drogowego, odprowadzanie wód i ścieków do rowów lub na jezdnię, wypasanie zwierząt, niszczenie zadrzewień) oraz kontrola zgodności prowadzonych robót w pasie drogowym z zezwoleniem. Bezpośredni nadzór na realizacją zadań przez Kierowników Służby Liniowej pełnią Kierownicy Rejonów. W Oddziale zatrudnionych jest 12 Kierowników Służby Liniowej – po 3 osoby w Rejonach w Rzeszowie i w Jarosławiu, oraz po 2 osoby w Rejonach w Krośnie, Lesku i Nisku. Poszczególnym pracownikom podlegają odcinki sieci dróg krajowych o długości od 38,657 km do 90,246 km.

(dowód: akta kontroli str. 101-104)

Podział środków budżetowych przeznaczonych na bieżące utrzymanie dróg krajowych dla poszczególnych Rejonów w 2011 r. i w 2012 r. odbywał się poprzez wydzielenie w pierwszej kolejności środków na odnowę oznakowania poziomego oraz na remonty cząstkowe nawierzchni z uwzględnieniem wyników oceny Systemu Oceny Stanu Nawierzchni (SOSN), w tym dróg o stanie nawierzchni ocenionym jako zły lub niezadawalający. Część środków finansowych pozostawiano w dyspozycji Oddziału pod ewentualne potrzeby poszczególnych Wydziałów oraz jako rezerwę środków, zwalnianą w trakcie roku, w miarę potrzeb zgłaszanych

przez Rejony. Pozostała część środków na bieżące utrzymanie dróg dzielona była pomiędzy poszczególne Rejony wg przyjętego algorytmu, uwzględniającego: powierzchnię dróg, przekrój uliczny w miastach oraz dane dotyczące obciążenia ruchem uzyskane w ostatnim okresie pomiarowym. Środki przyznane do dyspozycji Rejonów obejmowały także wydatki związane z estetyką lecz nie były one szczegółowo wyodrębniane przy dokonywaniu podziału.

(dowód: akta kontroli str. 105-134)

Środki na 2011 r. na bieżące utrzymanie dróg, podzielone w dniu 16 lutego 2011 r., wynosiły łącznie 23.376,101 tys. zł. Z tej kwoty dla Rejonów przeznaczono 18.100 tys. zł (od 3.133,2 tys. zł dla Rejonu w Nisku do 4.093,5 tys. zł dla Rejonu w Jarosławiu z siedzibą w Żurawicy), a kwotę 5.276,101 tys. zł pozostawiono do dyspozycji Oddziału. W miarę pozyskiwania dodatkowych środków na bieżące utrzymanie dróg dokonywano ich podziału, w opisany wyżej sposób. Wg stanu na dzień 10 stycznia 2012 r., wykonanie finansowe wydatków na bieżące utrzymanie sieci drogowej, za 2011 r., wynosiło 42.561,37 tys. zł, z tego na bieżące utrzymanie dróg wydano 39.269,26 tys. zł, zaś na bieżące utrzymanie mostów – 3.292,12 tys. zł. Na zadania związane z estetyką dróg wykorzystano 3.900,41 tys. zł, co stanowiło 9,16% środków ogółem na bieżące utrzymanie sieci drogowej. Większość z tych wydatków stanowiły wydatki na koszenie i sianie trawy – 2.042,98 tys. zł (52,38%) oraz wydatki na utrzymanie czystości pasa drogowego – 1.557,99 tys. zł (39,94%).

Wg podziału środków, dokonanego w dniu 3 lutego 2012 r., na bieżące utrzymanie sieci drogowej przeznaczono 20.210,653 tys. zł ogółem, z tego dla: Rejonów – 12.093,0 tys. zł (od 2.095,0 tys. zł dla Rejonu w Rzeszowie do 2.873,0 tys. zł dla Rejonu w Jarosławiu z siedzibą w Żurawicy), Oddziału – 8.117,653 tys. zł. Po zmianach w trakcie roku, wg stanu na dzień 21 sierpnia 2012 r. środki na bieżące utrzymanie sieci drogowej wyniosły 37.560,111 tys. zł (w tym 13.500 tys. zł na zimowe utrzymanie dróg) i zostały podzielone pomiędzy Rejony, dla których przyznano 32.249,858 tys. zł (w tym na zimowe utrzymanie dróg – 13.469,4 tys. zł), zaś pozostała kwota – na bieżące utrzymanie dróg (5.179,653 tys. zł) oraz utrzymanie autostrad (8.000,0 tys. zł) – została zatrzymana w Oddziale. Najwyższa kwota środków na bieżące utrzymanie dróg przydzielona została Rejonowi w Lesku – 4.394,728 tys. zł, najniższa – Rejonowi w Nisku – 2.787,0 tys. zł. Wg stanu na dzień 14 sierpnia 2012 r. wykonanie finansowe wydatków na bieżące utrzymanie sieci drogowej za 2012 r., wynosiło 26.639,60 tys. zł, z tego na bieżące utrzymanie dróg wydano 26.026,53 tys. zł, zaś na bieżące utrzymanie mostów – 613,07 tys. zł. Na zadania związane z estetyką dróg wykorzystano 2.642,92 tys. zł, co stanowiło 9,92% środków ogółem na bieżące utrzymanie sieci drogowej. Większość z tych wydatków stanowiły wydatki na utrzymanie czystości pasa drogowego – 1.152,13 tys. zł (43,59%) oraz na koszenie i sianie trawy – 798,05 tys. zł (30,20%).

(dowód: akta kontroli str. 105-134)

Kontrola wydatkowania środków finansowych na bieżące utrzymanie dróg dokonywana była poprzez comiesięczne monitoringi z wykonania planu finansowego w Oddziale, zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Oddziału Nr 33 z dnia 24 października 2010 r. Za przydzielone limity finansowe i zakresowe utrzymania dróg z podziałem na asortymenty robót wg katalogu robót utrzymaniowych w Rejonach odpowiedzialni indywidualnie są Kierownicy poszczególnych Rejonów. Kontrola zakresowa robót utrzymaniowych w 2011 r. i w 2012 r. dokonywana była w oparciu o program BUDWin wg katalogu robót utrzymaniowych, który jest zainstalowany w każdym Rejonie i Wydziale Dróg.

W kwietniu i maju 2012 r. dokonano kontroli robót utrzymaniowych DK nr 4, na odcinku Machowa – Korczowa. Z protokołu z kontroli z dnia 25 kwietnia 2012 r. wynika, że dokonano kontroli stanu zgodności oznakowania z projektem organizacji ruchu, czystości oznakowania i nawierzchni w rejonie robót związanych z budową autostrady A4, budową obwodnicy Jarosławia i remontem DK nr 4. W dniu 7 maja 2012 r. sprawdzono zgodność oznakowania z projektami organizacji ruchu, czystości oznakowania i nawierzchni DK nr 4, w tym szczególnie w rejonie robót związanych z budową autostrady A4 i budową obwodnicy Jarosławia. Także w dniu 7 maja 2012 r. dokonano objazdu DK nr 4 na odcinku Rzeszów – Machowa, na okoliczność ćwiczenia zgrywającego podmioty systemu zarządzania kryzysowego przed turniejem UEFA EURO 2012.

Kontrola prawidłowości wykonywanych prac związanych z bieżącym utrzymaniem dróg – pod kątem ich zakresu oraz jakości – była dokonywana przez Kierowników Służby Liniowej oraz Kierowników Rejonów, co dokumentowano m.in. w treści protokołów odbioru robót – częściowych i ostatecznych, po przeprowadzeniu oględzin miejsca wykonywania robót/usług. Ponadto, kontroli merytorycznej oraz formalno – rachunkowej podlegały wszystkie faktury za wykonane prace wraz z dołączonymi do nich dokumentami, takimi jak protokoły odbioru robót, obmiary robót, tabele elementów rozliczeniowych.

(dowód: akta kontroli str. 20-22, 135-142)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Skargi dotyczące zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej i reakcja na nie.

Opis stanu
faktycznego

Z prowadzonego „Rejestru skarg i wniosków” wynika, że do Oddziału w 2011 r. wpłynęło łącznie 225 spraw, zaś w 2012 r. (do dnia zakończenia kontroli) wpłynęło łącznie 129 spraw odnotowanych w ww. rejestrze. We wszystkich przypadkach zgłoszonych spraw Oddział udzielił odpowiedzi na problemy podniesione w treści pism, zawierające niezbędne wyjaśnienia lub informacje. W przypadku spraw skomplikowanych, wymagających dłuższego czasu na zbadanie i załatwienie poruszonych w pismach kwestii, informowano osoby zainteresowane o przedłużeniu czasu niezbędnego na udzielenie odpowiedzi, zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.). Z analizy treści pism zaewidencjonowanych w rejestrze wynika, że w większości przypadków dotyczyły one prośb osób zainteresowanych, związanych z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego, tj.: budowy chodników dla pieszych, zainstalowania sygnalizacji świetlnej, budowy oświetlenia ulicznego, zmian w organizacji ruchu, poprawy stanu nawierzchni drogowej, poprawy oznakowania skrzyżowań i dróg, organizacji przejść dla pieszych, zamontowania luster, budowy zjazdów, lokalizacji zatok autobusowych, wyznaczenia miejsc postojowych, i inne. Ponadto, w treści części pism, zawarte były prośby dotyczące robót związanych z utrzymaniem dróg, tj. np.: naprawa przełomów, porządkowanie poboczy, poprawa odwodnienia, utrzymanie czystości dróg i poboczy, remonty chodników, przebudowa barier ochronnych, budowa ścieżki rowerowej, naprawa uszkodzonego ogrodzenia, wycinka drzew i krzewów, przebudowa przepustów, zmniejszenie prędkości pług odśnieżającego drogę, powodującego zasypywanie prywatnej posesji położonej przy drodze, i inne.

(dowód: akta kontroli str. 20-22, 143-146)

Wpływające skargi i wnioski były kierowane do załatwienia do poszczególnych komórek organizacyjnych Oddziału, do których obowiązków należała tematyka i zakres podnoszonych w nich spraw. W przypadku Wydziału Dróg, do którego zadań należą m.in. sprawy związane z utrzymaniem dróg, w 2011 r. trafiło 91 skarg i wniosków, zaś w 2012 r. – 35 skarg i wniosków. Na wszystkie pisma udzielono odpowiedzi. Z analizy udzielonych odpowiedzi wynika, że z 225 spraw z 2011 r. w: 151 przypadkach prośby zostały załatwione pozytywnie, zgodnie z życzeniem osób zainteresowanych, w 9 przypadkach pozytywnie załatwiono część z podniesionych w pismach próśb, zaś w pozostałych 65 przypadkach prośby były niezasadne lub niemożliwe do realizacji. Z ogólnej liczby 129 spraw zarejestrowanych w 2012 r.: 74 prośby/wnioski zostały załatwione pozytywnie, w 13 sprawach załatwiono pozytywnie część z podniesionych problemów, 22 sprawy uznano za niezasadne lub niemożliwe do realizacji, zaś w przypadku pozostałych spraw, do czasu zakończenia kontroli, nie upłynął jeszcze termin na udzielenie odpowiedzi.

(dowód: akta kontroli str. 143-150)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Spośród 225 pism, które trafiły do Oddziału w 2011 r. – w 6 przypadkach (2,7%) odpowiedzi udzielono po upływie obowiązującego terminu. W 2012 r. takich przypadków było 4 na 129 zarejestrowanych spraw (3,1%). Opóźnienia w udzieleniu odpowiedzi wynosiły od 1 dnia do 11 dni. W przypadku spraw, do których załatwienia zobligowany był Wydział Dróg – w 4 przypadkach z 2011 r. (4,4%) odpowiedzi udzielono z opóźnieniem wynoszącym: 2, 4, 9 i 11 dni.

Zgodnie z przepisami art. 35 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę lub w oparciu o fakty i dowody przedstawione przez stronę lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.

Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Panią Alicję Pietrzyk, p.o. Naczelnika Wydziału Dróg w Oddziale, opóźnienia w terminowym udzieleniu odpowiedzi na prośby/wnioski zawarte w kilku pismach, których obowiązek załatwienia należał do Wydziału, były spowodowane m.in. złożonością tych spraw. Wymagało to wystąpienia o opinie w sprawie do poszczególnych Rejonów, przeanalizowania planów poprawy bezpieczeństwa ruchu, planów budowy lub innej dokumentacji technicznej, przygotowania we współpracy z innymi komórkami niezbędnych porozumień, w tym uzyskania akceptacji przez Centralę GDKKiA, odbycia wizji terenowych po uzgodnieniu ich terminów ze stronami. Ponadto, w 3 przypadkach, sprawy były załatwiane w okresie urlopowym, co pociągało za sobą konieczność zastępstw i miało wpływ na wydłużenie czasu załatwiania spraw.

(dowód: akta kontroli str. 147-157)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³ działalność w badanym obszarze.

3. Organizacja prac związanych z utrzymaniem przestrzeni publicznej oraz prawidłowość ich realizacji i rozliczeń.

3.1. Sposób organizacji prac związanych z utrzymaniem terenów pasa drogowego z wyłączeniem jezdni.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą: 2011 r. – 2012 r., Oddział zawarł 37 umów o świadczenie usług w zakresie dotyczącym utrzymania terenów w granicach pasa drogowego z wyłączeniem jezdni. Były to niżej wymienione umowy:

- umowa z dnia 4 kwietnia 2011 r., dotycząca wycinki drzew wraz z prześwietleniem koron drzew rosnących w pasie drogowym DK nr 19 i nr 77, w terminie do 29 kwietnia 2011 r., przedłużonym w aneksie nr 1 do końca maja 2011 r. Zakres prac związanych z wycinką drzew obejmował: wycięcie drzewa, frezowanie pni do głębokości 10 cm poniżej terenu, wywiezienie drewna poza teren wycinki na miejsce składowania, zasypanie dołów i uprzątnięcie pasa drogowego. Prace związane z prześwietleniem drzew obejmowały m.in. przycięcie gałęzi i konarów w ilości nie przekraczającej 1/3 objętości korony oraz zabezpieczenie środkami do pielęgnacji ran, pocięcie za pomocą rębaka, usunięcie pozostałości. Wartość umowy ustalono na 97,1 tys. zł brutto, przy zabezpieczeniu jej należytego wykonania w formie kar umownych za: zwłokę w wykonaniu umowy, usunięciu wad i spowodowanie przerwy w realizacji prac (0,5% wynagrodzenia brutto za każdy dzień), odstąpienie od umowy z winy wykonawcy (10% wartości brutto).

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- umowa z dnia 4 kwietnia 2011 r., dotycząca pozimowego oczyszczania nawierzchni jezdni i chodników po sezonie zimowym 2010/2011 oraz oczyszczania nawierzchni jezdni i chodników w okresie wiosna – lato – jesień 2011 r., na odcinkach DK nr 4 Machowa – Ropczyce i Rzeszów – Łańcut, której zakres obejmował odspojenie przy krawężnikach naboju z piasku i błota, oczyszczenie nawierzchni, opasek bezpieczeństwa i wysp segregujących ruch wraz z załadunkiem i wywiezieniem na wysypisko. Wartość robót ujętych w umowie wynosiła od 310,6 tys. zł brutto, zaś zabezpieczeniem ich należytego wykonania były kary umowne za: zwłokę w oddaniu usługi oczyszczenia po sezonie zimowym oraz oczyszczania letniego (0,5% ceny brutto za każdy dzień), odstąpienie od umowy z winy wykonawcy (30% wynagrodzenia brutto).

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- umowa z dnia 11 maja 2011 r., dotycząca koszenia traw przy DK nr 4 na odcinku Rzeszów – Łańcut oraz w ciągu obwodnicy Ropczyc w okresie do końca października 2011 r. Umowny zakres robót obejmował: mechaniczne koszenie skarp, przeciwskaup, dna rowów i pasa drogowego poza rowem, ręczne podkaszanie w obrębie znaków drogowych, ekranów, obiektów inżynierskich oraz barier ochronnych wraz ze sprzątnięciem śmieci.. Wartość robót wg umowy wynosiła 85,6 tys. zł brutto, zabezpieczenie ich należytego wykonania winny stanowić kary

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

umowne za: zwłokę w oddaniu usługi (0,5% ceny brutto za każdy dzień), odstąpienie od umowy z winy wykonawcy (30% ceny brutto).

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- umowa z dnia 27 maja 2011 r., dotycząca wykonania prac porządkowych na obiektach mostowych i przepustach w ciągu DK nr 19, 77 i 77a, administrowanych przez Rejon w Nisku, w trzech etapach z zakończeniem do 30 września 2011 r. Zakres robót wynikający z umowy obejmował: czyszczenie: stożków umocnionych, chodników, ścieków, schodów skarpowych, balustrad, poręczy, nawierzchni i światła przepustów, koszenie: stożków gruntowych, przestrzeni podmostowej, koryta rzeki, traw, opróżnianie wpustów, wycinkę zarośli przy wlotach i wylotach przepustów. Umowna wartość robót wynosiła 41 tys. zł brutto, zaś zabezpieczeniem należytego wykonania umowy były kary umowne za: zwłokę w wykonaniu umowy, niedotrzymanie terminów etapów robót (1,5% wynagrodzenia brutto za każdy dzień), odstąpienie od umowy z winy wykonawcy (30% ceny brutto).

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- 3 umowy zawarte w dniu 1 lipca 2011 r., dotyczące utrzymania terenów zielonych oraz utrzymania czystości w ciągu DK nr 28 i DK nr 77, na odcinkach administrowanych przez Rejon w Jarosławiu, obowiązujące do dnia 15 listopada 2011 r., których zakres, na terenach miasta Leżajska i miasta Jarosławia (DK nr 77), obejmował m.in.: obcinanie gałęzi i pędów drzew, przycinanie odrostów drzew i gałęzi przysłaniających znaki drogowe, zbieranie nieczystości komunalnych przed koszeniem, 10-krotne koszenie trawników na odcinkach miejskich, zbieranie zanieczyszczeń odsłoniętych w trakcie koszenia porządkowanie nawierzchni drogi po koszeniu, wygrabianie liści w miesiącach: wrzesień – połowa listopada, ogłowienie, przecięcie konarów i gałęzi drzew oraz uprzątnięcie, załadunek i wywóz odpadów. Ponadto, w przypadku odcinków DK nr 28: Przemyśl – Medyka od km 352+138 do 357+620 i DK nr 77: Nowa Sarzyna – Jarosław od km 85+765 do 88+821 i od km 95+948 do 129+530 oraz Skołoszów – Przemyśl od km 130+429 do 132+500 i od km 133+200 do 144+144, zakres robót obejmował dwukrotne sprzątanie pasa drogowego, w tym: zbieranie śmieci wraz z opróżnianiem koszy, wywiezienie śmieci na wysypisko odpadów, utylizację gałęzi. Wartości umowne w ww. przypadkach wynosiły od 4.174,20 zł (miasto Jarosław) do 35.727,48 zł (DK nr 28 i DK nr 77) brutto. Zabezpieczeniem należytego wykonania umów były kary umowne w wysokości: 50% wartości miesięcznego wynagrodzenia brutto w przypadku nieprawidłowego wykonania usług określonych w umowie, 10% wartości wynagrodzenia brutto z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- umowa z dnia 15 września 2011 r., dotycząca utrzymania ekranów przeciwhałasowych w ciągu DK nr 4 i DK nr 9 administrowanych przez Rejon w Rzeszowie w zakresie mycia i usuwania graffiti w latach 2011 – 2015, polegające na jedno- lub dwustronnym myciu wysokociśnieniowym ekranów przeźroczystych, betonowych lub typu „zielona ściana”, usuwaniu graffiti z ww. ekranów oraz powierzchni stalowych, wymianie elementów ekranów i siatki zewnętrznej z polietylenu, naprawa uszkodzonych elementów oraz malowanie ekranów betonowych farbami. Wartość umowy wynosiła 1.101,3 tys. zł brutto. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy były kary umowne.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- 5 umów zawartych w październiku 2011 r., dotyczących bieżącego utrzymania dróg i mostów w okresie 48 miesięcy, od daty ich zawarcia, obejmujące drogi krajowe zlokalizowane na terenie 5 Rejonów podległych Oddziałowi, których zakres obejmował: bieżące utrzymanie dróg i mostów, w tym m.in.: usunięcie drzew i krzewów, roboty ziemne (wykonanie i odbudowa nasypów drogowych), czyszczenie i regulację odwodnienia (udrożnienie i oczyszczenie przepustów, czyszczenie studzienek kanalizacyjnych, ścieków i kolektorów ściekowych, regulację pionową uszkodzonych studzienek kanalizacyjnych), roboty wykończeniowe (umocnienie i zabezpieczenie powierzchniowe skarp, rowów, ścieków, remont przepustów – wymiana kręgów, ścinanie mechaniczne i ręczne poboczy, uzupełnienie i profilowanie poboczy, oczyszczenie rowów z namułu z profilowaniem i bez profilowania skarp, wykonanie rowów odwadniających), roboty związane z urządzeniami bezpieczeństwa ruchu drogowego (montaż elementów odblaskowych, słupków prowadzących i znaków kilometrowych i hektometrowych, remont oznakowania pionowego, malowanie słupków i podpór oznakowania pionowego, remont barier ochronnych, ustawienie ogrodzeń łańcuchowych), prace związane z zielenią drogową (sadzenie drzew i krzewów, wycinka krzaków i samosiejek, pielęgnacja żywopłotów, koszenie trawy i niszczenie chwastów na poboczach, skarpach i rowach), inne roboty (mycie znaków, wykonanie opaski faszynowej), oczyszczanie dylatacji i ustroju nośnego mostów, udrożnienie przepustów, czyszczenie elementów odwodnienia i koryta cieku, mycie ciśnieniowe elementów obiektu, zabezpieczenie antykorozyjne poręczy i konstrukcji stalowych, naprawa ścieku drogowego z elementów betonowych, remont ścianek czołowych przepustów i schodów naskarpowych, remont umocnień koryta cieku, remont przepustów z wymianą kręgów.

Wartości zakontraktowanych robót i usług, na okres 4 lat, wynosiły od 2.164,6 tys. zł (Rejon w Krośnie) do 3.978,4 tys. zł (Rejon w Rzeszowie) brutto. Wynagrodzenie za prace winno być rozliczane nie częściej niż 1 raz w miesiącu, na podstawie protokołu odbioru częściowego. Jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy przyjęto we wszystkich 5 przypadkach kwoty stanowiące równowartość 5% wynagrodzenia brutto, w formie pieniężnej lub gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. Dodatkowo, w celu zabezpieczenia interesu Oddziału ustalono kary umowne za: opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze częściowym pogwarancyjnym lub w okresie rękojmi – w wysokości 1 tys. zł za każdy dzień opóźnienia, liczony od wyznaczonego terminu, spowodowanie zawinionej przerwy w realizacji robót dłuższej niż 10 dni – 0,05% wynagrodzenia brutto za każdy dzień przerwy, zwłokę w wykonaniu poszczególnych elementów robót w wysokości 0,2% wynagrodzenia brutto z danego asortymentu robót w ciągu 4 lat trwania umowy za każdy dzień zwłoki, odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, wykonawstwo robót przez inny podmiot w wysokości 15% wynagrodzenia brutto, wykonywanie czynności zastrzeżonych dla kierownika robót przez inną osobę w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto. Okres rękojmi oraz okres gwarancji na roboty wykonywane w trakcie trwania umowy ustalono na czas 12 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- 4 umowy zawarte w październiku i listopadzie 2011 r., dotyczące kompleksowego zimowego utrzymania dróg krajowych wraz z robotami utrzymaniowymi oraz wykonaniem robót awaryjnych na terenie działania 4 Rejonów, z 4 – letnim okresem obowiązywania, których zakres obejmował m.in. roboty w zakresie estetyki dróg, tj. mycie: słupków prowadzących, barier energochłonnych, znaków drogowych, ogrodzeń segmentowych, malowanie słupków i podpór, wycinka drzew, krzewów i samosiejek, podcinanie drzew, sadzenie drzew i krzewów, usuwanie wiatrolomów,

trzykrotne koszenie trawy, oczyszczanie nawierzchni, roboty związane z korpusem drogi, tj. likwidacja obrywów i uzupełnienie skarp gruntem, remont istniejącego umocnienia skarp, obsianie skarp trawą, umocnienie skarp rowu, schodkowanie i plantowanie skarp nasypu, umocnienie skarp nasypu, roboty utrzymaniowe mostów, tj. oczyszczanie – dylatacji, pomostu, udrożnienie przepustów, czyszczenie elementów odwodnienia i koryta cieku, mycie elementów obiektu.

Wartości zakontraktowanych robót i usług, na okres 4 lat, wynosiły od 6.262,6 tys. zł (Rejon w Rzeszowie) do 9.614,6 tys. zł (Rejon w Jarosławiu) brutto, w tym na zimowe utrzymanie dróg przeznaczono od 4.190 tys. zł (Rejon Rzeszów) do 6.912 tys. zł (Rejon Jarosław). Ceny ujęte w umowach zostały przyjęte przy założeniu, że w sezonie wystąpi 80 dni wymagających interwencji, w przypadku gdy liczba takich dni będzie większa wartość umowna zostanie zweryfikowana o iloczyn różnicy dni i $1/320$ wartości umownej. Wynagrodzenie za prace winno być rozliczane nie częściej niż 1 raz w miesiącu, na podstawie protokołu odbioru częściowego. Jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy przyjęto we wszystkich 4 przypadkach kwoty stanowiące równowartość 5% wynagrodzenia brutto, w formie pieniężnej lub gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. Dodatkowo, w celu zabezpieczenia interesu Oddziału ustalono kary umowne wg zasad opisanych wyżej. Okres rękojmi oraz okres gwarancji na roboty wykonywane w trakcie trwania umowy ustalono na czas 12 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- umowa z dnia 21 listopada 2011 r., dotycząca czyszczenia elementów i urządzeń podczyszczających zamontowanych na sieci kanalizacji deszczowej w ciągu DK nr 4 i nr 9, którego zakres obejmował: czyszczenie separatorów z osadnikami, przegląd separatorów i osadników, wywiezienie zebranych zanieczyszczeń. Wartość umowy to 35,9 tys. zł brutto a zabezpieczeniem jej należytego wykonania były kary umowne za: zwłokę w wykonaniu umowy, w usunięciu wad oraz spowodowanie przerwy w realizacji robót (1,5% wynagrodzenia brutto za każdy dzień), odstąpienie od umowy z winy wykonawcy (10% ceny brutto).

- umowa z dnia 2 stycznia 2012 r., dotycząca utrzymania czystości pasa drogowego DK nr 84 na odcinku Sanok – Krościenko Granica Państwa, przez okres 36 miesięcy od daty zawarcia umowy, której zakres obejmował: zebranie wszelkiego rodzaju nieczystości stałych do worków foliowych, załadunek i wywóz śmieci, bez możliwości palenia odpadów, opróżnianie koszy ulicznych wzdłuż pasa drogowego, wraz z wymianą worków foliowych, sprzątanie śmieci przy koszach. Wartość umowna robót to 90 tys. zł brutto, zaś zabezpieczeniem należytego wykonania umowy były kary umowne w wysokości $1/30$ wynagrodzenia miesięcznego za każdy stwierdzony przypadek nienależytego wywiązania się z umowy.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- umowa z dnia 18 kwietnia 2012 r., dotycząca dostawy 281 szt. koszy na śmieci do poszczególnych Rejonów Oddziału, o parametrach: fabrycznie nowe o pojemności 40 l, obudowa betonowa bez przykrycia, wkład wewnętrzny z blachy o przekroju koła, zabezpieczenie przed łatwym wyciągnięciem, średnica dolna większa od średnicy górnej kosza, gwarancja minimum 2 lata. Wartość umowy wynosiła 52,7 tys. zł brutto, a zabezpieczeniem jej należytego wykonania były kary umowne za: zwłokę w wykonaniu umowy (0,2% wartości za każdy dzień), odstąpienie od umowy z winy dostawcy (10% ceny brutto), zwłokę w odbiorze reklamowanego przedmiotu zamówienia lub dostarczeniu towaru wolnego od wad (100 zł za każdy dzień).

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- 17 umów zawartych w kwietniu i w maju 2012 r., dotyczących koszenia traw przy drogach krajowych administrowanych przez Oddział, obowiązujących w latach: 2012 – 2015, na terenie działania 5 Rejonów, których zakres obejmował trzy-, cztero-, pięcio- lub sześćo- krotne mechaniczne koszenie skarp, przeciwskaup, dna rowów i pasa drogowego poza rowem oraz ręczne podkaszanie w obrębie znaków drogowych oraz barier ochronnych wraz ze sprzątaniem zanieczyszczeń (śmieci) z pasa drogowego oraz dodatkowo na terenie miast: obcinanie martwych gałęzi i pędów drzew wraz z ich wywozem, uprzątnięciem chodnika, przycinanie odrostów przysłaniających znaki drogowe, zbieranie nieczystości komunalnych, koszenie traw na odcinkach miejskich między jezdnią a chodnikiem, miejsca wydzielone, zbieranie zanieczyszczeń (śmieci) odsłoniętych w trakcie koszenia, porządkowanie trawników po koszeniu, wygrabianie liści opadłych z drzew na trawniki w miesiącach: wrzesień – listopad oraz utylizacja odpadów. Wartości zakontraktowanych robót wynosiły od 31,1 tys. zł (Rejon w Lesku – miasto Sanok) do 1.012 tys. zł (Rejon w Rzeszowie – DK nr 4 odcinek Machowa – Brzezówka). Jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy ustalono kary umowne za: każdy dzień zwłoki w oddaniu usługi jednokrotnego koszenia - w wysokości 5% ceny brutto zadania, odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy – w wysokości 30% wynagrodzenia netto.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

W latach 2011 – 2012, obowiązywały niżej wymienione umowy zawarte przez Oddział w latach poprzednich, których zakres obejmował prace związane z utrzymaniem terenów w granicach pasa drogowego z wyłączeniem jezdni:

- 4 umowy zawarte w październiku i listopadzie 2008 r., dotyczące kompleksowego utrzymania dróg krajowych, w tym zimowego utrzymania, na terenie działania 4 Rejonów, z 3 – letnim okresem obowiązywania, których zakres obejmował m.in. bieżące utrzymanie dróg i mostów, w tym w zakresie estetyki: mycie – słupków prowadzących, barier energochłonnych, znaków drogowych, malowanie słupków i podpór, wycinka drzew, krzewów i samosiejek, pielęgnacja żywopłotów, sadzenie drzew i krzewów, usuwanie wiatrołomów z pasa drogowego, trzykrotne koszenie trawy, utrzymanie czystości w obrębie pasa drogowego, oczyszczanie – dylatacji, pomostu, udrożnienie przepustów, czyszczenie elementów odwodnienia i koryta cieku, mycie elementów oraz naprawy i konserwacje mostu. Wartości zakontraktowanych robót i usług, na okres 3 lat, wynosiły od 2.269,4 tys. zł (Rejon w Rzeszowie) do 5.758,0 tys. zł (Rejon w Jarosławiu) brutto, w tym na zimowe utrzymanie dróg przeznaczono od 1.564,9 tys. zł (Rejon Rzeszów) do 3.049,5 tys. zł (Rejon Jarosław). Jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy przyjęto we wszystkich 4 przypadkach kwoty stanowiące równowartość 5% wynagrodzenia brutto, w formie pieniężnej lub gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. Dodatkowo, w celu zabezpieczenia interesu Oddziału ustalono kary umowne wg zasad podobnych jak opisane wyżej. Okres rękojmi oraz okres gwarancji na roboty wykonywane w trakcie trwania umowy ustalono na 12 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- 6 umów zawartych w kwietniu 2009 r., dotyczących pozimowego oczyszczania nawierzchni po sezonie zimowym 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011 oraz oczyszczania nawierzchni w okresie wiosna-lato-jesień – 2009, 2010 i 2011, na terenie działania 5 Rejonów, których zakres obejmował odspojenie przy krawężnikach naboju z piasku i błota, oczyszczenie nawierzchni, opasek bezpieczeństwa i wysp segregujących ruch wraz z załadunkiem i wywiezieniem na wysypisko. Wartości robót ujętych w umowach wynosiły od 53,6 tys. zł brutto (DK nr 77 w m. Leżajsk – Rejon w Nisku) do 400,8 tys. zł (DK nr 9, 28 i 84 – Rejon

w Lesku). Jako zabezpieczenie należytego wykonania robót przyjęto kary umowne za: każdy dzień zwłoki w oddaniu usługi jednokrotnego koszenia - w wysokości 0,5% ceny netto zadania, odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy – w wysokości 30% wynagrodzenia netto.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- 4 umowy zawarte w kwietniu 2009 r., dotyczące koszenia traw przy drogach krajowych administrowanych przez Oddział, obowiązujące w latach: 2009 – 2011, na terenie działania 4 Rejonów, których zakres obejmował trzy- lub cztero-krotne mechaniczne koszenie skarp, przeciwskaup, dna rowów i pasa drogowego poza rowem oraz ręczne podkaszanie w obrębie znaków drogowych oraz barier ochronnych wraz ze sprzątaniem zanieczyszczeń (śmieci) z pasa drogowego. Wartości zakontraktowanych robót wynosiły od 311,6 tys. zł (Rejon w Lesku) do 825,9 tys. zł (Rejon w Nisku). Jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy ustalono kary umowne za: każdy dzień zwłoki w oddaniu usługi jednokrotnego koszenia - w wysokości 0,5% ceny netto zadania, odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy – w wysokości 30% wynagrodzenia netto.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- umowa zawarta w grudniu 2009 r., dotycząca wykonania w okresie 3 lat od daty zawarcia umowy remontów częściowych nawierzchni na drogach krajowych na obszarze działania Oddziału, w zakresie dotyczącym: naprawy rakowin, remontów ubytków nawierzchni, frezowania nawierzchni, wymiany elementów konstrukcji nawierzchni. Umowna wartość robót wynosiła 2.964,5 tys. zł brutto w cenach z roku 2009 (z możliwością ich waloryzacji o wskaźnik cen towarów i usług GUS). Zabezpieczeniem należytego wykonania umowy były: równowartość 5% wartości umowy (148,2 tys. zł) w formie gwarancji, kary umowne za: opóźnienie w wykonaniu robót, usunięciu wad lub przerwy w realizacji robót (0,05% wynagrodzenia netto za każdy dzień), odstąpienie od umowy z przyczyn zawinionych przez wykonawcę (20% wynagrodzenia netto), wykonywanie prac przez innego wykonawcę (15% wynagrodzenia netto), wykonywanie czynności kierownika robót przez osobę niezaakceptowaną przez Oddział (10% wynagrodzenia netto). Okres gwarancji na przedmiot umowy wynosił 12 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- umowa z dnia 1 kwietnia 2010 r., dotycząca utrzymania czystości pasa drogowego DK nr 84 na odcinku Sanok – Krościenko Granica Państwa, przez okres 18 miesięcy od daty zawarcia umowy, której zakres obejmował: zebranie wszelkiego rodzaju nieczystości stałych do worków foliowych, załadunek i wywóz śmieci, bez możliwości palenia odpadów, opróżnianie koszy ulicznych wzdłuż pasa drogowego, wraz z wymianą worków foliowych, sprzątanie śmieci przy koszach. Wartość umowna robót wynosiła 48,2 tys. zł brutto za rok, zaś zabezpieczeniem należytego wykonania umowy były kary umowne w wysokości 1/30 wynagrodzenia miesięcznego za każdy stwierdzony przypadek nienależytego wywiązania się z umowy.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

- 3 umowy zawarte w październiku 2010 r., dotyczące kompleksowego utrzymania dróg krajowych, w tym zimowego utrzymania, a także wykonania robót awaryjnych, na terenie działania 2 Rejonów, w tym 2 umowy z Rejonu w Krośnie i 1 umowa z Rejonu w Rzeszowie, z 4 – letnim okresem obowiązywania, których zakres obejmował m.in: bieżące utrzymanie dróg i mostów, w tym w ramach estetyki: mycie – słupków prowadzących, barier energochłonnych, znaków drogowych, malowanie

słupków i podpór, wycinka drzew, krzewów i samosiejek, pielęgnacja żywopłotów, sadzenie drzew i krzewów, usuwanie wiatrolomów z pasa drogowego, trzykrotne koszenie trawy, utrzymanie czystości w obrębie pasa drogowego, oczyszczanie – dylatacji, pomostu, udroźnienie przepustów, czyszczenie elementów odwodnienia i koryta cieku, mycie oraz naprawy i konserwacje elementów mostów.

Wartości zakontraktowanych robót i usług, na okres 4 lat, wynosiły od 8.354,5 tys. zł (Rejon w Krośnie – DK nr 9 i odcinki DK nr 28) do 9.181,7 tys. zł (Rejon w Rzeszowie – DK nr 4 i DK nr 9) brutto, w tym na zimowe utrzymanie dróg przeznaczono od 4.173 tys. zł (Rejon w Krośnie – DK nr 9 i odcinki DK nr 28) do 5.885 tys. zł (Rejon Rzeszów – DK nr 4 i DK nr 9). Jako zabezpieczenie należytego wykonanie umowy przyjęto we wszystkich 3 przypadkach kwoty stanowiące równowartość 5% wynagrodzenia brutto, w formie pieniężnej albo gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. Dodatkowo, w celu zabezpieczenia interesu Oddziału ustalono kary umowne wg zasad podobnych jak opisane wyżej. Okres rękojmi oraz okres gwarancji na roboty wykonywane w trakcie trwania umowy ustalono na okres 12 miesięcy.

We wszystkich przypadkach zawartych umów rozliczenia z wykonane roboty dokonywane były na podstawie faktur wykonawców i protokołów odbioru robót. Wszystkich usługodawców zobowiązano do zawarcia umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu ewentualnych szkód i strat dla użytkowników dróg, spowodowanych niewykonaniem lub niewłaściwym wykonaniem robót umownych. W przypadku umów dotyczących kompleksowego utrzymania dróg, o wyższych wartościach, określono wysokość dodatkowego ubezpieczenia OC na poziomie od 250 tys. zł do 1 mln zł.

(dowód: akta kontroli str. 158-166)

Przeprowadzone, w dniach: 3 – 5 września 2012 r., oględziny trzech odcinków dróg krajowych zarządzanych przez Oddział wykazały, że warunki obowiązujących umów dotyczące zakresu prowadzonych prac, związanych z utrzymaniem terenów w granicach pasa drogowego z wyłączeniem jezdni były przestrzegane. Zakres prac prowadzonych przez poszczególnych, wybranych wykonawców, na odcinkach dróg poddanych oględinom, był zgodny z odpowiadającymi im umowami. Sposób kontroli wywiązywania się wykonawców z powierzonych im prac oraz rzetelność przedstawionych rozliczeń opisano w punkcie 3.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 4-17)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Sposób rozliczenia rzeczowego i finansowego.

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto 4 ostatnie faktury wystawione i zapłacone w okresie od czerwca 2012 r. do dnia kontroli, dotyczące prac związanych z utrzymaniem terenów w granicach pasa drogowego. Były to następujące faktury VAT:

- Nr FS/1/06/2012 z dnia 12 czerwca 2012 r., wystawiona przez Zakład Budowy Dróg i Transportu Stanisław Babiś, Leżajsk, ul. Mickiewicza 57/8, dotycząca usług bieżącego utrzymania dróg i mostów na drogach administrowanych przez GDDKiA Oddział w Rzeszowie na terenie działania Rejonu w Jarosławiu z siedzibą w Żurawicy, wg umowy nr 2814/154/2011 z dnia 18 października 2011 r.,

- Nr 25/06/2012 z dnia 15 czerwca 2012 r., wystawiona przez Zakład Utrzymania i Budowy Dróg DROGMER Bogusław Mercik, Krosno, ul. Dębowa 82, dotycząca koszenia traw w pasie drogowym drogi krajowej nr 9 Radom – Barwinek odcinek Miejsce Piastowe – Barwinek, wg umowy nr 2814/58/2012 z dnia 7 maja 2012 r.,

- Nr FAS/4/06/2012 z dnia 11 czerwca 2012 r., wystawiona przez Firmę Produkcyjno-Handlowo-Usługową s.c. M.K.J.T. INDYK, Lesko, ul. Przemysłowa 12, dotycząca wykonania letniego oczyszczania nawierzchni jezdni w czerwcu 2012 r., wg umowy nr 2814/73/2012 z dnia 4 maja 2012 r.,

- Nr 36/2012 z dnia 14 czerwca 2012 r., wystawiona przez Usługi Ziemne Sprzętem Mechanicznym Prasol Józef, Ustrzyki Dolne, ul. Wiejska 16, dotycząca koszenia traw przy drogach administrowanych przez Oddział w pasie drogowym drogi krajowej nr 84 Sanok – Krościenko odcinek Sanok – Ustrzyki Dolne, wg umowy nr 2814/42/2012 z dnia 16 kwietnia 2012 r.

Do każdej z ww. faktur dołączono zestawienia obmiarów robót. We wszystkich ww. przypadkach Oddział dokonał odbioru wykonanych robót/usług, z których to czynności spisano protokoły odbioru, poprzedzone przeprowadzeniem oględzin. W treści protokołów odbioru zawarto m.in. informacje o: zgodności wykonanych prac z zatwierdzonymi obmiarami, terminowości wykonania oraz zgodności jakości materiałów z wymogami określonymi w treści umowy zawartej z wykonawcą. W żadnym z protokołów odbioru nie wykazano usterek lub wad odbieranych robót. Kontrolowane faktury zostały opisane przez kierowników służby liniowej, sprawdzone pod względem formalno – rachunkowym oraz merytorycznym, a następnie zatwierdzone do wypłaty, przez odpowiednich pracowników Oddziału.

Przeprowadzone, w dniach: 3 – 5 września 2012 r., oględziny miejsc, w których wykonywane były prace objęte ww. fakturami, potwierdziły zgodność wykonanych prac z protokołami ich odbioru.

(dowód: akta kontroli str. 167-201)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵, wnosi o:

1. Podjęcie niezbędnych działań w celu poprawy odwodnienia objętych kontrolą odcinków dróg krajowych, których stan techniczny był zły lub niezadawalający.
2. Dopilnowanie terminowości załatwiania wniosków kierowanych do Oddziału, w zakresie dotyczącym bieżącego utrzymania administrowanych dróg.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

⁵ Dz.U. z 2012 r., poz.82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 24 września 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler
Stanisław Jarzyna
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Stanisław Sikora

.....
podpis

.....
podpis